

Fereb: “Hallo dokter, het is voor een consult.”

| RESTAURATIE | INFRASTRUCTUUR | OPLEIDING |

Beton wordt in zijn diverse vormen terecht als een bijzonder stevig en duurzaam materiaal beschouwd. Zegt men trouwens niet “hard als beton”? Maar hoe resistent ook, toch is beton, net als de andere bouwmaterialen, niet bestand tegen de tand des tijds. En wat meer is, zijn duurzaamheid hangt in grote mate af van de kwaliteit van zijn bestanddelen en zijn uitvoering. De bouwwerken die enkele decennia geleden opgetrokken werden, dienden niet te beantwoorden aan de strikte normen die vandaag van kracht zijn. Het is dan ook niet verwonderlijk dat gebouwen en kunstwerken die veertig tot vijftig jaar geleden tot stand kwamen nu in meer of mindere mate tekenen van beschadiging beginnen te vertonen. Om dit probleem te verhelpen, werden een aantal gespecialiseerde firma's in betonherstelling en -renovatie gecreëerd. Een vijftigtal van de belangrijkste onder hen zijn lid van de Fereb, de Belgische vereniging van specialisten in de Herstelling, de Verstevinging en de Bescherming van Betonconstructies zoals haar officiële benaming luidt.

Hoewel haar rol, zoals van elke sectorale vereniging die naam waardig, erin bestaat de belangen van haar leden (aannemers en gespecialiseerde studiebureaus, producenten, invoerders en handelaars in materialen en systemen voor de herstelling, bescherming en versterking van beton) te verdedigen, streeft ze er ook naar de duurzaamheid te garanderen van de interventies uitgevoerd op de betonconstructies. Deze missie is verre van verwaarloosbaar, aangezien al te vaak blijkt dat herstellingen amper enkele jaren meegaan vóór het “zieke” gebouw hervalt...

ALS EEN PLEISTER OP EEN HOUTEN BEEN

“Wij vinden zelf niets uit, de cijfers zijn te vinden in een studie van Conrepret (het Europese netwerk van specialisten in betonherstelling) uit 2006”, verklaart Paul Steenmans, ingenieur van opleiding en technisch adviseur bij de Fereb. En die cijfers zijn echt wel zorgwekkend: uit de studie blijkt dat 55% van de herstellingen uitgevoerd op betonconstructies geen tien jaar standhouden en 20% zelfs geen vijf jaar!

Nu die vaststellingen gedaan zijn, blijft de vraag: hoe en waarom? “Er zijn verschillende oorzaken: het kan gaan om onaangepaste producten of een uitvoering die niet volgens de regels van de kunst is verlopen, maar meestal is deze situatie het gevolg van een verkeerde diagnose. Het is immers

Vóór herstellingen uitgevoerd kunnen worden aan een betonconstructie moeten eerst de oorzaken van het probleem achterhaald worden en dient de juiste diagnose te worden gesteld. (foto Fereb)

zinloos om met de herstelling te beginnen zonder de oorzaak van het probleem te kennen en zonder de nodige tests te hebben uitgevoerd. Dat gebeurt helaas maar al te vaak”, constateert Paul Steenmans.

Daar ligt net het nut van een vereniging als de Fereb, die inspanningen levert om de overheid en de voorschrijvers te sensibiliseren voor de noodzaak van een degelijke opleiding om correcte diagnoses te stellen of die taken uit te besteden aan ervaren en idealiter gecertificeerde vakmensen. De uitvoerders kunnen immers gecertificeerd worden en de Fereb heeft daarin een grote vinger in de pap gehad.

VOOR EEN CERTIFICERING VAN PRODUCTEN...

De vereniging werd eind 1992 opgericht op initiatief van Robert Degeimbre, professor aan de universiteit van Luik en erkend specialist in betonziekten, en Guido Van Der Borgh, die in die tijd voor een Engelse mortelfabrikant werkte. Ze vierde enkele maanden geleden op passende wijze haar 25ste verjaardag. Door de basis te leggen van wat later zou uitgroeien tot de Fereb wilden beiden de kwaliteit van de betonproducten veiligstellen en bevorderen. Ze wilden daartoe het advies inwinnen van een neutrale instantie en contacteerden dus Benor, die certificeringsprocedures heeft uitgewerkt voor verschillende betonproducten die in de loop der tijd aanzienlijk verbeterd zijn. “Maar sindsdien heeft de Fereb zich geheel logischerwijze toegelegd op de opleiding van de uitvoerders. Want hoe goed de producten ook zijn, indien ze niet correct toegepast worden, zal dat onvermijdelijk gevolgen hebben voor het voortbestaan van het bouw-

De kathodebescherming vrijwaart de metaalarmaturen van het gewapend beton van corrosie. (foto Fereb)

werk of gebouw”, vertelt Thierry Pleiderer, communicatie- en promotieverantwoordelijke bij de Fereb.

... EN UITVOERDERS

Zo heeft de Fereb in 2009 samen met de BCCA (Belgian Construction Certification Association), het WTCB (Wetenschappelijk en Technisch Centrum voor het Bouwbedrijf), Seco (Technisch Controlebureau voor het Bouwwezen) en de diensten van het MOW (het Vlaams departement Mobiliteit en Openbare werken) en de SPW (Service Public de Wallonie) een certificering op vrijwillige basis geïntroduceerd. Dit viel samen

De “carbonatatie” wordt als “betonkanker” beschouwd: ze tast gewapend beton aan en legt de wapening bloot. (foto Blog e-devis.ch)

met de inwerkingtreding van de nieuwe EN 1504-norm die de specificaties beschrijft inzake identificatie, prestaties (waaronder duurzaamheid) en veiligheid van de producten en systemen die worden gebruikt voor de structurele en niet-structurele herstelling van betonstructuren.

Op dit ogenblik krijgen gespecialiseerde aannemers drie opleidingsniveaus aangeboden:

- Niveau A: de aannemer is in staat de betonherstellingen uit te voeren volgens de

diagnose en met de producten die in het bestek gepreciseerd worden;

- Niveau B: de aannemer kan zelf de toe te passen behandeling voorstellen, op basis van de diagnose zoals gepreciseerd in het bestek;
- Niveau C: de aannemer beheerst alle betonziekten, wat hem geschikt maakt om zelf een diagnose te stellen, een passende behandeling voor te stellen en die ook uit te voeren.

DE TIJD HEEFT ZIJN WERK GEDAAN

Opleiding is duidelijk één van de belangrijkste activiteiten van de Fereb, en dat om verschillende redenen: eerst en vooral omdat in dit domein net zoals in heel wat andere in de bouwsector de basisopleiding niet altijd aangepast is aan de realiteit van het veld. “We pogen dus samenwerkingen te werkstelligen tussen scholen, fabrikanten, uitvoerders, ...”, onderstreept Paul Steenmans. En vervolgens ook omdat de producten en technieken permanent evolueren en

Gebouwen en bouwwerken die veertig tot vijftig jaar geleden tot stand kwamen, beginnen nu ernstige tekenen van beschadiging te vertonen, zoals hier de Reyers-Meisertunnel. (foto Brussel Mobiliteit)

vervolgopleidingen nodig zijn. Dit is ook de reden waarom de Fereb regelmatig aan gespecialiseerde beurzen deelneemt.

Een ander werkterrein is dat van de informatiesessies ten behoeve van architecten en studie bureaus, de doelgroepen van de vereniging.

“De opleiding van onze leden, evenals onze sensibiliserings- en voorlichtingsacties naar de voorschrijvers, zijn des te belangrijker omdat tal van gebouwen en bouwwerken in België in de jaren '60-'70 van vorige eeuw opgetrokken werden en hun staat omvangrijke herstelwerken zal vereisen en reeds vereist. Denken we bijvoorbeeld maar aan de appartementsgebouwen langs de Edmond Machtenslaan in Molenbeek: van de meeste ervan moeten de betonelementen gerenoveerd worden. Hetzelfde geldt voor bouwwerken, zoals de Brusselse tunnels en viaducten die de jongste maanden afgesloten werden voor het verkeer”, somt Paul Steenmans op.

De meest courante ziekten waaraan betonconstructies lijden, zijn bekend: “carbonatie” (die gewapend beton aantast en de wapening blootlegt, wat leidt tot weerstandsproblemen op structureel niveau); “uitspoeling” (ten gevolge van het sijpelen van zoet water op het beton, waardoor het cement oplost en geleidelijk het staal en de granulaten blootlegt) of nog “chloriden” (die hoofdzakelijk aanwezig zijn in zeewater en de zoute lucht aan de kust en door de scheuren of het poreuze netwerk van beton kunnen dringen om het staal te corroderen).

HERSTELLING VAN BETON: EEN SECTOR MET TOEKOMST

In dat verband betreurt de Fereb het feit dat men al te vaak tot het laatste ogenblik wacht om in te grijpen op een gebouw of betonconstructie. “Het is duidelijk dat, eenmaal de structuur aangetast is, de prijs van de werken behoorlijk kan oplopen; maar belangrijker nog is dat de stabiliteit van het bouwwerk of gebouw en dus de veiligheid van de bewoners of omwonenden in het gedrang komen”, luidt het. Daarom bestudeert de Fereb momenteel samen met de banken en verzekeringsmaatschappijen de mogelijkheden om de herstellingen te financieren in het kader van mede-eigendommen.

Te oordelen naar de vereniging zal het de komende jaren in elk geval niet aan werk

ontbreken. En hoewel er op dit ogenblik voldoende gespecialiseerde ondernemingen zijn om aan de vraag te voldoen, zal dat op middellange termijn wellicht niet langer het geval zijn. Dit verklaart mee waarom de Fereb zulke grote inspanningen levert om nieuwe leden op te leiden en nieuwe bedrijven aan te trekken.

“Indien ikzelf vandaag 25 jaar was, zou ik zonder aarzelen een bedrijf oprichten dat gespecialiseerd is in de herstelling van beton, want die markt zal echt exploderen”, voert Paul Steenmans op.

Onderhoud van aluminium schrijnwerk

ALUMINIUM | INFOSESSIE |

De Federatie Aluminium Constructeurs (FAC) organiseert op 15 mei in het Radisson Blu Hotel, Torenplein 8 in Hasselt een thema-avond over onderhoud, herstellingen en preventieve maatregelen. Hierbij worden de reiniging, het onderhoud en herstellingen van aluminium schrijnwerk (lakwerk, profielschade, beglazing en hang- en sluitwerk) besproken. Gedurende verschillende presentaties wordt het belang van systematisch onderhoud voor de duurzaamheid van het schrijnwerk belicht. Hoe kan schade aangepakt worden? Welke zijn de aandachtspunten om tot een duurzame kwaliteitsgarantie te komen? Ook beschermende maatregelen op de bouwplaats komen aan bod. Tijdens het netwerkmoment achteraf presenteren verschillende FAC-partners hun producten en diensten tijdens een mini-beurs en -praktijkmarkt.

Van 16 tot 18 uur zijn volgende presentaties gepland:

- “De link met STS 52.2 over buitenschrijnwerk in aluminium” door Kurt Van den Bergh (Reynaers Aluminium);
- “Onderhoud, herstel en renovatie als onderdeel van de bedrijfskolom” door Hans Timmermans (ASK Renovatie);
- “Herstellingen van lakwerk” door Tori De Wilde (T-paint);

- “Glasherstellingen” door Sven Brinkman (NeroQom);
- “Herstellingen van hang- en sluitwerk” door Dennis Sterckx (SKK Benelux);
- “Preventieve interventies en beschermingsmaatregelen op de werf” door Vosselmans;
- “Verzekeren van schadegevallen in de constructiesector” door Wendy Peeters (Assumax);
- “Bouwfouten: ontwerp, onderhoud en herstellingen” door André Bauwens (IBS Consultants);
- 18.15 - 20.30 uur: Receptie en netwerking.

De deelnameprijs bedraagt 65 € voor FAC-leden en -partners en 95 € voor niet-leden. Inschrijven kan tot 9 mei via <https://www.fac-belgium.eu>.

PRIVÉ BOUWPROJECTEN

INCLUSIEF E-MAIL- EN POSTADRESSEN
verzameld op de beurzen en via de website!

ONTVANG ELKE WEEK NIEUWE PRIVÉ BOUWPROJECTEN inclusief gevalideerde e-mail adressen en postadressen van bouwers en verbouwers uit uw regio.

infobuild
INFO@INFOBUILD.BE - WWW.INFOBUILD.BE